

Filosofie – „pěstování“

Filosofii lze pěstovat různými způsoby, už také proto, že samy „filosofie“ jsou různé. Hlavní veřejný význam filosofie pro společnost asi spočívá v tom, že jakási základní vzdělanost ve filosofii dovoluje lépe uvědoměným jednotlivcům lépe integrovat jejich život s jejich myšlením (tedy právě jejich vědomý a uvědomělý život). V tom smyslu náleží tzv. „popularizace“ k základním úkolům filosofů a filosofie vůbec (vůči této funkci se třeba náboženství nebo psychiatrie jeví jako něco jen pomocného, náhražkovitého a inferiorního). Zároveň však platí, že se takové filosofování resp. pěstování filosofie, které by z tohoto úkolu dělalo pro sebe jakousi nejvyšší normu, dostává nutně na scestí, protože tím ztrácí vnímavost či „smysl“ pro pravdivost a pravdu. Filosofie nutně potřebuje také myslitele, kteří se intenzivně soustřeďují na něco jako „základní výzkum“, tedy vždy znovu se otvírající problematiku tzv. první filosofie. Proto se „pěstování“ obecné (nebo co nejširší) filosofické vzdělanosti nemůže a nesmí omezovat na zprostředkování pouhých „znalostí“ a „vědomostí“, zejména pak nikoli jen historických, ale musí zprostředkovávat pohledy a přístupy na současný stav filosofického myšlení (přinejmenším na největší žijící a píšící myslitelské postavy). Ale na prvním místě musí být vždycky to, o čem myslitelé uvažují a přemýšlejí, nikoli jen jejich způsob uvažování a přemýšlení.

(Písek, 100924-1.)